

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland**Datum ingekomen vragen : 22 maart 2022****Datum GS-besluit : 12 april 2022****Vragen nr. 31**Vragen van **dhr. D.G. Heijnen MSc** (CDA) over Verduurzaming dorps- en buurthuizen

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 22 maart 2022 door het lid van Provinciale Staten, **dhr. D.G. Heijnen MSc** (CDA), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Vitale dorpsgemeenschappen zijn van groot belang voor de bewoners van Noord-Holland. Onze dorps- en buurthuizen dragen bij aan de leefbaarheid van (kleine) kernen. Deze dorps- en buurthuizen draaien veelal op vrijwilligers, waarbij de financiële gezondheid van deze organisaties vaak afhankelijk is van exploitatie. De coronamaatregelen de afgelopen twee jaar hebben een enorm financieel verlies teweeggebracht. De provincie heeft geholpen om die schade te beperken.

Helaas staan dorpshuizen opnieuw voor een financiële uitdaging. De al langer stijgende energieprijzen die door de oorlog in Oekraïne nog zullen stijgen, raken de dorps- en buurthuizen opnieuw hard. De bereidheid van dorps- en buurthuizen om te verduurzamen is groot, maar helaas bereiken ons berichten van verschillende dorps- en buurthuizen dat dat op dit moment niet lukt. Zo valt in dit artikel¹ van het NHD te lezen dat veel dorpshuizen graag willen overstappen op zonnepanelen en willen isoleren, maar dat hun financieel onzekere situatie hen daarvan weerhoudt.

Als onderdeel van het Noord-Hollandse economisch herstel en duurzaamheidsfonds en een programma van het Rijk is het ontzorgingsprogramma “Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed” ingericht. Dit programma heeft als doel kleine maatschappelijke vastgoedeigenaren, zoals culturele instellingen, dorps- en buurthuizen en sportaccommodaties, te helpen hun gebouwen te verduurzamen.

¹ J. Moes, “Hoe lang redden de dorpshuizen het nog? ‘Corona was een enorme klap en nu rijzen de energieprijzen de pan uit”, 16-03-2022 NHD,
https://m.noordhollandsdagblad.nl/cnt/dmf20220316_18522885

Wij hebben hierover de volgende vragen:

INLEIDING ANTWOORDEN

Het RVO-ontzorgingsprogramma

Kleinere maatschappelijk vastgoedeigenaren hebben vaak behoefte aan kennis en capaciteit om hun vastgoed te verduurzamen. Daarom heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) de regeling specifieke uitkering ontzorgingsprogramma maatschappelijk vastgoed (SPUK) opgezet. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) coördineert dit programma voor alle twaalf provincies. Ook de provincie Noord-Holland voert dit programma uit, en wij hebben daarvoor vanuit de SPUK een bedrag van € 1.947.864,- ontvangen (excl. compensabele BTW). Hiermee assisteren we de eigenaren in verschillende doelgroepen binnen het maatschappelijk vastgoed bij het maken van hun verduurzamingsplannen. Die subsidie wordt in Noord-Holland ingezet voor de ontzorging van vier doelgroepen:

- Culturele instellingen met een ANBI-status
- Sportbedrijven
- Dorps- en buurthuizen
- Gemeenten kleiner dan 25.000 inwoners (als eigenaar van een gebouw van een culturele instelling, een sportaccommodatie of een dorps-, of buurthuis)

Het eindproduct van dit ontzorgingsprogramma zijn op-maat-adviezen aan vastgoedeigenaren, waarmee zij weloverwogen een beslissing kunnen nemen over de verduurzaming van hun gebouwen. Indien gewenst wordt ook nog ondersteuning verleend in dit besluitvormingsproces, en in de aanbesteding.

Provinciale verduurzamingsubsidies

Om de financiële drempel van de investering in verduurzamingsmaatregelen te verlagen, kan de provincie het subsidie instrument inzetten. Op dit moment bestaan er voor maatschappelijk vastgoed de uitvoeringsregeling verduurzaming culturele instellingen en de uitvoeringsregeling verduurzaming sportaccommodaties. De subsidieregeling voor dorps-, buurthuizen en wijkcentra ontbreekt nog in dit rijtje en wordt op dit moment (april 2022) voorbereid. Deze regeling moet een aanvulling gaan vormen op de reeds bestaande regelingen binnen het economisch herstel- en duurzaamheidsfonds (EHDF). Met de uitvoeringsregeling verduurzaming dorps-, buurthuizen en wijkcentra en daarmee gemoeide investering willen we minimaal 80 gebouwen verduurzamen. De verduurzaming leidt tot een verminderd energieverbruik en daarmee ook tot een verminderde uitstoot van CO₂. Bijkomend effect van de uitvoering van de regeling is een verlaging van de energierekening van de ontvanger van de subsidie. Daarmee worden tevens de gevolgen van de coronacrisis (en sinds recente datum ook de gestegen energieprijzen) voor genoemde instanties enigszins verzacht. De vermindering van de exploitatiekosten van het gebouw geeft weer ruimte voor investeringen in de kernactiviteiten van de eigenaar die door de coronacrisis onder druk zijn komen te staan, namelijk het leveren van een bijdrage aan de sociaal culturele functie.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN**Vraag 1:**

Heeft u een overzicht van welke dorps- en buurthuizen een aanvraag hebben ingediend voor dit ontzorgingsprogramma? Welk percentage is dat van het totaal van het aantal aanvragen?

Antwoord 1:

Ja, dit overzicht hebben wij.

Het totaal aantal aanmeldingen voor deelname aan het RVO ontzorgingsprogramma, alle doelgroepen opgeteld, bedraagt op dit moment (medio maart 2022) 49. Het betreft hier een totaal van 101 gebouwen.

Het aantal dorps- en buurthuizen dat zich heeft aangemeld bedraagt 27, met 31 gebouwen.

Op aanmeldingsniveau per eigenaar bedraagt het percentage dorps- en buurthuizen dus 55%, op gebouwniveau bedraagt het percentage 31%.

Vraag 2:

Heeft u een overzicht van welke dorps- en buurthuizen nog geen aanvraag hebben ingediend? Zijn de redenen bekend waarom deze dorps- en buurthuizen dat nog niet gedaan hebben? Zo ja, kunt u dit met ons delen?

Antwoord 2:

Dit overzicht hebben wij deels: er is een overzicht van welke dorps- en buurthuizen zich hebben aangemeld. Dorpswerk N-H heeft ook een overzicht van alle (bij hun aangesloten) dorps- en buurthuizen. Daaruit volgt dus ook een overzicht van de bij Dorpswerk N-H aangesloten dorps- en buurthuizen die zich (nog) niet hebben aangemeld voor deelname aan het programma.

Naast deze dorps- en buurthuizen zijn er ook nog huizen in eigendom van gemeenten. Het eigendom van de kleine gemeenten (minder dan 25.000 inwoners) hebben wij, of krijgen wij in beeld door middel van de aanmelding van de kleine gemeenten. Momenteel zijn er vier dorpshuizen in gemeentelijk eigendom die deelnemen aan het ontzorgingsprogramma. Deze maken overigens geen deel uit van de in antwoord 1 genoemde 55%.

De redenen waarom een deel van de dorps- en buurthuizen zich nog niet hebben aangemeld is niet bekend, daarover hebben wij hen niet bevestigd.

De reden waarom sommige kleine gemeenten (ook soms eigenaar van dorps- en buurthuizen) zich niet hebben aangemeld komt deels door capaciteitsgebrek of een (nu nog) andere prioriteit. Deze geluiden bereiken ons via de duurzaamheidscoaches.

Vraag 3:

Hoeveel is er nog over van de totaal beschikbare subsidie voor dit doel in Noord-Holland?

Antwoord 3:

Voor de uitvoering van het RVO-ontzorgingsprogramma hebben wij € 1.947.864,- aan subsidie ontvangen. (zie inleiding)

Voor de ontzorging van het segment dorps- en buurthuizen is een bedrag van € 398.500,- gereserveerd. Het programma loopt t/m eind 2023. Tot aan eind februari 2022 is een bedrag van € 66.780,- op dit onderdeel uitgegeven.

Vraag 4:

In hoeverre is het ontzorgingsprogramma bekend bij dorps- en buurthuizen? Wat is er door de provincie gedaan aan communicatie om dit programma bij hen onder de aandacht te brengen?

Antwoord 4:

Het aantal aanmeldingen voor deelname aan het ontzorgingsprogramma tot eind maart 2022, namelijk 27 plus 4 vanuit de gemeenten, laat zien dat het programma zeker bekendheid geniet. Ondermeer onderstaande is aan communicatie gedaan om het programma onder de aandacht te brengen.

- Bij de start van het programma, medio 2021 nadat de coaches en facilitators waren aangesteld, is een bericht verspreid via de provinciale website en via onze sociale media zie [link](#)
- Begin september 2021 is een webinar georganiseerd voor iedereen die zich op dat moment had aangemeld, maar ook potentiële deelnemers waren hierbij aanwezig.
- Bij de aankondiging dat wij, naast het ontzorgingsprogramma, vanuit het economisch herstel- en duurzaamheidsfonds ook een subsidieregeling in het leven zouden roepen (eind november 2021) is een persbericht verspreid en is wederom bekendheid gegeven aan het ontzorgingsprogramma.
- De duurzaamheidscoach en projectfacilitator van het segment dorps- en buurthuizen hebben eind september in buurthuis de Brink in Obdam eveneens een (hybride) webinar gehouden, speciaal gericht op de dorps- en buurthuizen.
- Dorpswerk Noord-Holland publiceert met regelmaat over het ontzorgingsprogramma via hun eigen kanalen. Zie bijvoorbeeld: [link 1](#), [link 2](#)
- Via het magazine over het economisch herstel- en duurzaamheidsfonds is aandacht geschonken aan het ontzorgingsprogramma zie de link [magazine](#), ofschoon hierin niet de dorps-, of buurthuizen centraal stonden, maar een culturele instelling (i.c. Broekerkerk in Waterland). Dit magazine zal ook nog een vervolg krijgen.
- Ten slotte is, met als aanleiding de deelname van het dorps huis in IJpendam, door de penningmeester van het dorps huis en de projectleider van het ontzorgingsprogramma een interview gegeven voor de lokale omroep van Waterland.

De beschikbare capaciteit: één part-time duurzaamheidscoach en één part-time projectfacilitator op dit segment van het ontzorgingsprogramma noopt ons er overigens toe om enigszins terughoudend in de 'reclame' te zijn, omdat anders mogelijk een wachtlijst gaat ontstaan.

Vraag 5:

Kunt u in kaart brengen of er behoefte is aan de subsidieregeling uit het ontzorgingsprogramma bij de dorps- en buurthuizen die nog geen aanvraag hebben ingediend voor deze regeling?

Antwoord 5:

Het aantal aanmeldingen voor deelname aan het ontzorgingsprogramma op het onderdeel dorps- en buurthuizen bedraagt op die moment 27 (zie antwoord op vraag 1). Dit aantal neemt gestaag toe, wat er op lijkt te duiden dat er zeker behoefte is voor deze regeling, het ontzorgingsprogramma.

Geluiden uit "het veld", i.c. de duurzaamheidscoach en de projectfacilitator, laten zien dat er ook behoefte is aan de subsidieregeling voor het treffen van de daadwerkelijke verduurzamingsmaatregelen.

Vraag 6:

Bent u over deze problematiek in gesprek met Dorpswerk Noord-Holland?

Antwoord 6:

Ja, Dorpswerk N-H is nauw betrokken bij de uitvoering van het ontzorgingsprogramma; de adviseur van Dorpswerk N-H is door ons ingeschakeld als duurzaamheidscoach. Dit is door ons met opzet gedaan om de contacten met deze doelgroep zo direct mogelijk te maken.

Vraag 7:

Heeft u van Dorpswerk Noord-Holland redenen vernomen waarom nog niet iedereen een aanvraag heeft ingediend?

Antwoord 7:

Zie antwoord op vraag 2

Vraag 8:

Wordt de duurzaamheidscoach ingezet om dorps- en buurthuizen die nog geen gebruik hebben gemaakt van deze subsidie actief te benaderen over deze regeling? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8:

Ja, de duurzaamheidscoach benadert de dorps- en buurthuizen actief; zowel voor deelname aan het ontzorgingsprogramma, als ook bij de aankondiging dat wij ook een subsidieregeling opstellen voor de daadwerkelijke investering in de duurzaamheidsmaatregelen. Dit doen zij via publicaties op hun eigen digitale kanalen. Zie ook antwoord op vraag 4.

Vraag 9:

Wanneer wordt de regeling geëvalueerd? Bent u bereid om de regeling voor dorps- en buurthuizen aan wie geen (volledige) subsidie is toegekend te verhogen in het kader van het stimuleren van duurzaamheidsmaatregelen?

Antwoord 9:

De voortgang van het ontzorgingsprogramma wordt halfjaarlijks gemonitord door de RVO (kwantitatieve monitor). Dit geeft een goed beeld van de landelijke voortgang van het programma. Een tussentijdse evaluatie (kwalitatieve monitor) staat gepland voor de zomer van 2022. Deze wordt in opdracht van de RVO uitgevoerd door een extern bureau.

Deze kwalitatieve monitor zal bestaan uit interviews met betrokken adviseurs en vastgoedeigenaren die een ontzorgingstraject hebben doorlopen, of deelnemen aan een lopend traject. Centraal staat om knelpunten in de uitvoering naar voren te brengen en meer duiding te geven aan de cijfers in de kwantitatieve monitor. De kwalitatieve monitor zal vervolgens jaarlijks herhaald worden. De doorlooptijd hiervan wordt geschat op twee à drie maanden.

De Noord-Hollandse uitvoeringsregeling voor de verduurzamingsmaatregelen wordt op dit moment opgesteld en moet dus nog worden opengesteld. Het is nu nog niet bekend wanneer deze zal worden geëvalueerd. Mochten er uit een evaluatie punten blijken waarop de regeling verbeterd zou kunnen worden, dan zullen wij die punten zeker in overweging nemen bij een eventuele aanpassing van de regeling.